

MANIFEST CONTRA EL DESMANTELLAMENT DEL SISTEMA COMUNICATIU VALENCIÀ

Acabem d'assabentar-nos de nous acomiadaments als diaris Información, El Mundo i Levante, tres mitjans que han decidit presentar un ERO amb l'excusa de les pèrdues econòmiques per la pandèmia. Recentment hem hagut de lamentar també el tancament de CV Radio o acomiadaments a La Razón. Ara bé, la crisi que pateix el sector no és puntual d'ara, sinó que ve de molt lluny.

Les plantilles de les redaccions ja van quedar mermades amb la crisi econòmica que es va iniciar en 2008. Però és que actualment estem assistint a una altra onada d'acomiadaments de periodistes que va començar en 2019 amb el tancament de Levante de Castelló i el Diari La Veu. Després arribarien més retallades de plantilles en Levante, Superdeporte i El Mundo, a les que es varen afegir més acomiadaments a Las Provincias i Información i de tants altres professionals de mitjans locals. I tot això, abans que arribara la pandèmia.

Perquè va arribar la pandèmia i, aleshores, els problemes van explotar. El periodisme va ser declarat com una activitat essencial precisament perquè la informació és un servei públic, i més quan estem en un moment de proliferació de bulos i fake news que posen de manifest el greu perjudici per al sistema democràtic i la cohesió social. El dret a la informació és un dret constitucional. No ho oblidem.

No obstant això, la paradoxa del periodisme és ser una activitat essencial i, al mateix temps, un dels sectors més colpejats per la crisi sanitària i econòmica derivada del coronavirus. Pràcticament tots els mitjans de comunicació valencians han aplicat un ERTA en aquest 2020. És a dir, mentre els professionals de la informació havien d'eixir al carrer durant el confinament -exposant la seua salut quan ni tan sols hi havia mascaretes-, les empreses retallaven les seues nòmines i, en teoria, la jornada laboral. Tots sabem que és mentida, perquè en molts casos s'han treballat més hores que mai i en pitjors condicions, teletreballant moltes vegades sense els recursos suficients. Per no parlar dels autònoms, molts dels quals s'han quedat directament sense feina per la cancel·lació de col·laboracions per part de les empreses periodístiques.

A tot això hem de sumar les limitacions al treball periodístic que hem patit i continuem patint per part de les institucions, empreses i organitzacions. Les mesures sanitàries són la nova excusa per a restringir les cobertures informatives de tota mena d'actes. Amb la generalització dels pools tenim menys pluralitat informativa i, sobretot, més propaganda. Sense el control i la fiscalització dels periodistes, el que queda és mera propaganda. Aquesta és la realitat que s'amaga darrere dels qui s'alegren de la crisi dels mitjans i, fins i tot, dels acomiadaments de periodistes.

Estem assistint al desmantellament sistemàtic de les redaccions, que a més s'està produint en paral·lel a l'augment de la precarietat dels periodistes freelance, autònoms o falsos autònoms. Periodistes sense contracte i que moltes vegades ni arriben als ingressos d'un salari mínim interprofessional. Precarietat que s'estén, per exemple, als treballadors i treballadores de les productores audiovisuals, malgrat que moltes estan treballant per a la televisió pública valenciana. Estem, per tant, davant d'un fenomen perillós i transversal que afecta tot el sector, i que ja està deixant sense cap opció de futur als centenars de periodistes que cada any es graduen en les universitats valencianes.

En conseqüència, exigim a les empreses periodístiques que aturen l'allau d'acomiadaments. Si quan aquestes empreses demanen ajudes públiques als governs, ho fan amb l'argument que sense periodisme no hi ha democràcia, hauran de reconéixer que sense periodistes no hi ha periodisme... ni periodisme de qualitat. Dir-ne el contrari és mentir a la societat, en un moment precisament on s'està demanant el pagament per continguts.

I al Govern valencià, li demanem un pla d'ajudes públiques específic per a un sector tan essencial i fonamental com particular. Les ajudes han de servir per a garantir la pluralitat informativa i enfortir el sistema mediàtic valencià, però han d'estar necessàriament lligades al manteniment dels llocs de treball. Els diners públics no han de servir per a acomiadar periodistes.

Volem solidaritzar-nos amb tots els treballadors i treballadores acomiadats. Assistim al desmantellament del sistema comunicatiu valencià, pràcticament al seu soterrament. Hem guardat un minut de silenci simbòlic, però hem de buscar ja solucions urgents o només ens quedarà lamentar-nos quan siga tard.

Ara fa una dècada vam assistir al desmantellament del sistema financer valencià. Ara, assistim a l'empobriment progressiu de l'ecosistema comunicatiu valencià. Aquest és un problema que ateny especialment als professionals de la comunicació, però que afecta també al conjunt de la societat valenciana. Perquè una societat sense un ecosistema comunicatiu plural és una societat més pobra.

MANIFIESTO CONTRA EL DESMANTELAMIENTO DEL SISTEMA COMUNICATIVO VALENCIANO

Acabamos de enterarnos de nuevos despidos en los diarios Información, El Mundo y Levante, tres medios que han decidido presentar un ERE con la excusa de las pérdidas económicas por la pandemia. Recientemente hemos tenido que lamentar también el cierre de CV Radio o despidos en La Razón. Ahora bien, la crisis que sufre el sector no es puntual, sino que viene de muy lejos.

Las plantillas de las redacciones ya quedaron mermadas con la crisis económica que se inició en 2008. Pero es que actualmente estamos asistiendo a otra oleada de despidos de periodistas que empezó en 2019 con el cierre de Levante de Castelló y el Diari La Veu. Después llegarían más recortes de plantillas en Levante, Superdeporte y El Mundo, a las que se añadieron más despidos en Las Provincias e Información y de tantos otros profesionales de medios locales. Y todo esto, antes de que llegara la pandemia.

Porque llegó la pandemia y, entonces, los problemas explotaron. El periodismo fue declarado como una actividad esencial precisamente porque la información es un servicio público, y más cuando estamos en un momento de proliferación de bulos y fake news que ponen de manifiesto el grave perjuicio para el sistema democrático y la cohesión social. El derecho a la información es un derecho constitucional. No lo olvidamos.

Sin embargo, la paradoja del periodismo es ser una actividad esencial y, al mismo tiempo, uno de los sectores más golpeados por la crisis sanitaria y económica derivada del coronavirus.

Prácticamente todos los medios de comunicación valencianos han aplicado un ERTE en este 2020. Es decir, mientras los profesionales de la información tenían que salir a la calle durante el confinamiento -exponiendo su salud cuando ni siquiera había mascarillas-, las empresas recortaban sus nóminas y, en teoría, la jornada laboral. Todos sabemos que es mentira, porque en muchos casos se han trabajado más horas que nunca y en peores condiciones, teletrabajando muchas veces sin los recursos suficientes. Por no hablar de los autónomos, muchos de los cuales se han quedado directamente sin trabajo por la cancelación de colaboraciones por parte de las empresas periodísticas.

A todo esto tenemos que sumar las limitaciones al trabajo periodístico que hemos sufrido y continuamos sufriendo por parte de las instituciones, empresas y organizaciones. Las medidas sanitarias son la nueva excusa para restringir las coberturas informativas de todo tipo de actos. Con la generalización de los pools tenemos menos pluralidad informativa y, sobre todo, más propaganda. Sin el control y la fiscalización de los periodistas, lo que queda es mera propaganda. Esta es la realidad que se esconde detrás de quienes se alegran de la crisis de los medios e, incluso, de los despidos de periodistas.

Estamos asistiendo al desmantelamiento sistemático de las redacciones, que además se está produciendo en paralelo al aumento de la precariedad de los periodistas freelance, autónomos o falsos autónomos. Periodistas sin contrato y que muchas veces ni llegan a los ingresos de un salario mínimo interprofesional. Precariedad que se extiende, por ejemplo, a los trabajadores y trabajadoras de las productoras audiovisuales, a pesar de que muchas están trabajando para la televisión pública valenciana. Estamos, por lo tanto, ante un fenómeno peligroso y transversal que afecta a todo el sector, y que ya está dejando sin ninguna opción de futuro a los centenares de periodistas que cada año se gradúan en las universidades valencianas.

En consecuencia, exigimos a las empresas periodísticas que paren la avalancha de despidos. Si cuando estas empresas piden ayudas públicas a los gobiernos, lo hacen con el argumento que sin periodismo no hay democracia, tendrán que reconocer que sin periodistas no hay periodismo... ni periodismo de calidad. Decir lo contrario es mentir a la sociedad, en un momento precisamente donde se está pidiendo el pago por contenidos.

Y al Gobierno valenciano, le pedimos un plan de ayudas públicas específico para un sector tan esencial y fundamental como particular. Las ayudas tienen que servir para garantizar la pluralidad informativa y fortalecer el sistema mediático valenciano, pero tienen que estar necesariamente ligadas al mantenimiento de los puestos de trabajo. El dinero público no puede servir para despedir periodistas.

Queremos solidarizarnos con todos los trabajadores y trabajadoras despedidos. Asistimos al desmantelamiento del sistema comunicativo valenciano, prácticamente a su entierro. Hemos guardado un minuto de silencio simbólico, pero tenemos que buscar ya soluciones urgentes o solo nos quedará lamentarnos cuando sea tarde.

Ahora hace una década asistimos al desmantelamiento del sistema financiero valenciano. Ahora, asistimos al empobrecimiento progresivo del ecosistema comunicativo valenciano. Este es un problema que atañe especialmente a los profesionales de la comunicación, pero que afecta también al conjunto de la sociedad valenciana. Porque una sociedad sin un ecosistema comunicativo plural es una sociedad más pobre.